

Motion till riksdagen 2005/06:Sf255

av **Tobias Billström (m)**

Motprestation i samband med introduktionsersättningen

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om betydelsen av att upprätthålla arbetslinjen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om betydelsen av att upprätthålla reglerna för introduktionsersättning.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kravet på att en motprestation måste löpa över hela tiden som en person är mottagare av introduktionsersättningen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inte tillåta olika regler för olika delar av en kommun.

2 Motivering

Lagen (1992:1068) om introduktionsersättning medger att landets kommuner kan utbetala en så kallad introduktionsersättning som nyanlända flyktingar kan ansöka om och som finansieras med statliga medel i form av en schablonersättning. Denna ersättning utgår för deltagande i ett introduktionsprogram. Programmet är en individuell planering med heltidssysselsättning som grund. Ersättningen är kopplad till närvaro och reglerna för avdrag vid frånvaro liknar dem som finns i arbetslivet. Om den enskilde inte följer den uppgjorda planen får alltså kommunen enligt samma lag besluta om att introduktionsersättning inte skall betalas ut för en viss tid eller inte alls.¹

¹Lag (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar
<http://www.notisum.se/mp/sls/lag/19921068.htm#P6>.

Fel! Okänt namn på

Enligt förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. har kommuner vad gäller flyktingar och vissa andra nyanlända invandrare rätt till statlig ersättning om de genomför ett program för introduktion i enlighet med introduktionsplanen.

I förordningen anges kortfattat vad ett introduktionsprogram skall innehålla.² Bland annat skall programmet innehålla svenska för invandrare.

Under sommaren 2005 rapporterade Sydsvenska Dagbladet om hur introduktionsenheten inom Rosengårds stadsdelsförvaltning i Malmö ställt krav på de sfi-elever som inregistrerats hos enheten. Kravet handlade om att dessa, under de månader då sfi-undervisningen gjorde uppehåll, skulle stå till arbetsmarknadens förfogande och aktivt söka arbete. Skedde inte detta skulle ingen ersättning utgå, något som alltså skulle utesluta en eventuell utlandsvistelse under den aktuella perioden.³

Beslutet av tjänstemännen ogillades av kommunledningen som pekade på att alla de övriga nio stadsdelarna i Malmö i stället tillämpade en princip som medgav ett sommaruppehåll för de elever som deltog i de olika stadsdelarnas introduktionsprogram, inklusive en möjlighet att åka utomlands. Kommunledningen ansåg att det fanns en tvingande skyldighet för de olika introduktionsenheterna att ge eleverna rätt till sommaruppehåll med bibehållen ersättning. Vid ett möte med den lokala stadsdelsnämnden beslöts att denna ordning skulle gälla även Rosengård.

Beslutet föranledde så pass starka känslor hos personalen på Rosengårdsenheten att samtliga i den ledningsgrupp som fattat beslutet i protest valde att säga upp sig från sina arbeten med motiveringen att hållningen hos kommunledning och stadskontor gav helt fel signaler till nyanlända invandrare.⁴

3 Behov av en förtydligad lagstiftning

Det borde vara självklart att en person som nyligen anlänt i Sverige så snart som möjligt bör komma i meningsfull sysselsättning. Moderaterna har lagt fram en rad förslag om åtgärder på detta område. Vi vill med en offensiv användning av introduktionsersättningen samt genom lärlingsintroduktion, nystartsjobb och etableringspeng minska arbetslösheten och utanförskapet bland flyktingar och anhöriginvandrare som kommit till Sverige. Vår grundläggande princip är att arbetslinjen måste upprätthållas.

Exemplet från Rosengård utgör ett klart bevis för att de lagar och förordningar som upprättats av riksdag och regering måste förtydligas. Detta gäller i synnerhet kravet på att en motprestation måste löpa över hela tiden som en person är mottagare av introduktionsersättningen. Regeringen har själv ge-

²Förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande, m.m. <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19900927.htm>.

³Sydsvenska Dagbladet den 15 juni 2005, <http://sydsvenskan.se/malmo/article108532.ece>.

⁴Sydsvenska Dagbladet den 29 juni 2005, <http://sydsvenskan.se/malmo/article110298.ece>.

nom integrationsminister Jens Orback konstaterat att det i dag inte finns någon lagstadgad skyldighet eller hinder för landets kommuner att besluta om introduktionsplaner som föreskriver deltagande i andra aktiviteter om det under en viss tid inte är möjligt att bedriva svenskundervisning till följd av t.ex. lärarnas semester.⁵ Att man från regeringens sida medger avsaknaden av en klar viljeinriktning på området är emellertid ingen ursäkt för att låta situationen bero – särskilt inte som kommunerna erhåller statliga medel för att finansiera introduktionen.

Rimligen borde det inte göras några uppehåll överhuvudtaget i integrationsprocessen. Att ta någon form av ”sommaruppehåll” är i grunden fel, eftersom de människor som deltar bör kunna förvänta sig intensiva insatser för att så fort som möjligt göra dem anställningsbara. Vid de tidpunkter då sfi-undervisningen ligger nere måste kommunerna därför åläggas att bedriva en meningsfull sysselsättning som ett alternativ till öppen arbetslöshet. Denna kan bestå av regelrätta arbeten i kommunal regi och andra aktiviteter som befrämjar ett aktivt arbetssökande. Det är i sammanhanget också viktigt att peka på att samma principer naturligtvis måste gälla inom en och samma kommun.

4 Integrationen förutsätter en fungerande arbetsmarknadspolitik

Moderaterna har i partimotionen Invandring och integration på arbetsmarknaden 2005/06 utvecklat resonemangen kring arbetslinjen som grund för en framgångsrik integrationspolitik. Moderaterna anser att alla socialkontor och introduktionsenheter bör ställa krav på motprestation från arbetsföra personer som söker ekonomiskt bistånd. Det skall naturligtvis gälla oavsett nationalitet och ursprung, det vill säga även infödda svenskar.

Moderaterna anser även att socialkontoren och introduktionsenheterna och arbetsförmedlingarna bör samordna sitt arbete bättre. Det kan t.ex. gälla att socialkontoret får uppgifter direkt från arbetsförmedlingen över om arbetsföra personer verkligen söker arbete eller inte. Om så inte är fallet kan socialbidraget eller introduktionsersättningen stängas av direkt med utgångspunkt från nuvarande omfattning av socialtjänstlagen. Därför skall arbetsförmedlingarna få skyldighet att rapportera till socialtjänsten huruvida klienter som söker socialbidrag eller introduktionsersättning verkligen står till arbetsmarknadens förfogande.

⁵ Statsrådet Jens Orback i svar på de skriftliga frågorna 2004/05:1907 och 1908 av Tobias Billström (m), Ju2005/5775 och Ju2005/5776.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 30 september 2005

Tobias Billström (m)